

Statsministeren (*J. O. Krag*): Jeg vil gerne takke for den stillede forespørgsel, som jeg synes giver os lejlighed til at behandle aktuelle problemer, der af regeringen anses for meget væsentlige, og som jeg håber oppositionen ikke vil afvise at deltage i løsningen af.

Jeg vil benytte lejligheden til at give en generel fremstilling af den økonomiske situation og en redegørelse for de retningslinjer, regeringen i sin aktive erhvervspolitik vil følge for at løse de vanskelige problemer, vi står over for.

Når store dele af Vesteuropa dækkende hovedparten af vor eksport rammes af en økonomisk afmatning, ville det være ganske utænkeligt, at det ikke skulle mærkes på dansk økonomi. Der er endda gode grunde for, at Danmark er særlig følsom for en nedgang eller afmatning af denne art, og at dansk økonomi rammes forholdsvis hurtigere og hårdere end mange andre landes. Danmarks stilling som et land med en meget stor udenrigshandel i forhold til produktionen bevirker, at en nedgang i eksportmulighederne eller blot en reduktion af væksthastigheden for industrieksporten virker tungere på os end på andre lande, hvis økonomi er mindre afhængig af udenrigshandelen.

Hertil kommer så de vanskeligheder, der stammer fra, at Danmark har en langt større landbrugseksport end andre europæiske lande. Landbrugseksporten udgør 35 pct. af vor samlede eksport — 42 pct. hvis vi medtager konservesprodukterne kød- og mælkekonserves — og det betyder, at en afmatning af industrieksporten, som falder sammen med stagnation i landbrugseksporten, vil ramme os dobbelt. Den internationale landbrugsprotektionisme rammer os hårdt — det er jo eksportørlandene, det går ud over. I de sidste 10 år har den danske landbrugsproduktion mængdemæssigt stort set været uændret. Dette spiller en afgørende rolle for den samlede produktionsudvikling i et land, hvor landbruget stadig sørger for en væsentlig del af produktionen og eksporten. Der er altså ingen grund for os til at tage særlig let på den nuværende situation.

Disse forhold har gjort det nødvendigt for os at gøre en særlig indsats for at tilpasse vort erhvervsliv til de skiftende ydre

vilkår. Det har været nødvendigt for os at forøge investeringerne mere end andre lande, og derfor er også kapitalbehovet vokset stærkere. Vi skal på én gang udbygge en moderne industri — og det er endnu langt fra fuldført — og samtidig rationalisere og modernisere landbruget. Dette må ske samtidig med, at vi har en vældig vækst i boligbyggeriet og i offentlige investeringer, i skoler, i hospitaler, broer og veje, som der på samme måde er et stærkt behov for.

Der kan altid være forskellig vurdering af, hvor store investeringerne i den offentlige sektor skal være. Der kan være en tilbøjelighed hos det private erhvervs mænd til at mene, at kapitalen gør størst nytte hos dem; men de ved jo godt, at skoler, børnehaver og sundhedsinstitutioner er nødvendige. Hvorledes skulle man få borgerne til at flytte ud i nye byer eller bydele, hvor industrien vokser op, hvis disse nødvendige institutioner ikke fandtes? Og hvordan skulle virksomhederne overhovedet fungere uden investeringer i kraftcentraler og transportmidler, herunder veje og broer? Både private og offentlige investeringer er nødvendige, og opgaven er at finde den rette balance mellem disse to arter af investeringer.

At der faktisk i Danmark har været en meget kraftig forøgelse af de erhvervsmæssige investeringer, fremgår af de tal, jeg nu skal nævne.

I 1956 foretog industrien nyinvesteringer, der svarede til 12,3 pct. af forædlingsværdien. I 1966 var denne procent steget til 16,5. Der er altså tale om en reel forøgelse af industriens nyinvesteringer på næsten 35 pct. i løbet af kun 10 år.

I landbruget har udviklingen været endnu stærkere: fra 12 pct. af forædlingsværdien i 1956 til 18,2 pct. i 1966 eller en reel vækst i nyinvesteringerne på lidt over 50 pct.

Under folketingets åbningsdebat belyste jeg udviklingen i investeringerne her i landet sammenlignet med udviklingen i andre lande. Fra perioden 1956-58 til 1963-65 har vi haft en reel stigning i investeringerne, som er væsentligt stærkere end den investeringsfremgang, der har været i andre industrialiserede lande i Vesteuropa, og denne investeringsfremgang er i høj grad kommet erhvervslivet til gode.